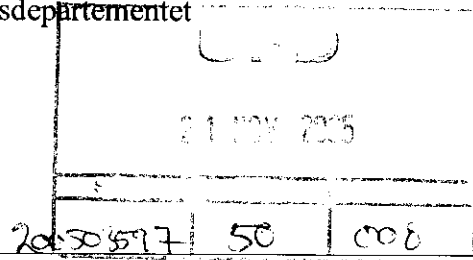

Utdannings- og forskningsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Adresse Stenersgate 1A, 0050 Oslo
Telefon 22 17 94 17
Telefaks 22 17 94 22
E-post kopinor@kopinor.no
Bankgiro 5005.05.79848
URL <http://www.kopinor.no/>
Org.nr. 964250340

Oslo, 17. november 2005

Høring - utkast til forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler

Kopinor er kjent med at departementet har ute på høring et utkast til forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler. Vi står ikke på høringslisten, men tillater oss likevel å avgi en uttalelse.

Kopinor er et fellesorgan for rettighetshavere til åndsverk som bl.a. gjennom en mønsteravtale fremforhandlet med Universitets- og høyskolerådet inngår avtaler med samtlige institusjoner innenfor UH-sektoren om adgang til, mot vederlag, ved fotokopiering og lignende fremgangsmåte å fremstille eksemplar av utgitte åndsverk til studenter og ansatte. Dette muliggjør en relativt omfattende produksjon av kopier av utdrag fra monografier og enkeltartikler fra tidsskrift og antologier til studentene, ofte satt sammen i hefter. Kopier kan deles ut ved forelesninger o.l. eller spres på annen måte, herunder ved salg. Avtalen har siden 1994 hjemlet studentbetaling, men institusjonene har i varierende grad innført det, bl.a. grunnet uklare hjemler og en diskusjon rundt sanksjonsmuligheter osv.

Kopinor mener prinsipielt at studentene skal betale for kopier o.l. på samme måte som for ordinære læremidler. Det er med å høyne respekten og forståelsen for opphavsmenns og utgiveres rettigheter. Av 208 mill. kopiesider opphavsrettslig beskyttet materiale som forbrukes ved UH-institusjonene årlig, går 188 mill. kopiesider til studentene. Etter vårt syn er det derfor på høy tid departementet nå foreslår klare regler på dette punkt.

Våre merknader er knyttet til § 3.3 i forslaget og merknadene til denne.

Første punktum lyder: "*Institusjonen kan ikke kreve betaling av studenter utover materiell som kan sidestilles med læremidler.*" Dette er i merknaden presisert: "*Med læremidler forstås materiell som studentene med rimelighet har måttet finansiere selv slik som lærebøker, kompendier, kopier, utskrifter, papir og lignende,...*"

Vi står foran store endringer i måten lærestoff formidles til studentene på. Sannsynligvis vil innen kort tid mye av dagens kompendiesalg være erstattet av tilgjengeliggjøring i nettverk, f.eks. ved bruk av LMS-verktøy eller intranettløsninger. En kan også forvente at forlagene i stigende grad vil tilgjengeliggjøre materiale på denne måten. I begge tilfeller skal det selvsagt

Medlemsorganisasjoner

Den Norske Fagpresses Forening • Den Norske Forfatterforening • Den norske Forleggerforening • Forbundet Frie Fotografer
GRAFILL Norsk organisasjon for visuell kommunikasjon • Mediebedriftenes Landsforening • NOPA Norsk forening for komponister og tekstforfattere • Norges Fotografforbund
Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening • Norsk Journalistlag • Norsk Komponistforening • Norsk kritikerlag • Norsk Musikkforleggerforening • Norsk Oversetterforening
Norsk Redaktørforening • Norsk Ukepresse • Norske Børne- og Ungdomsbokforfattere • Norske Billedkunstnere
Norske Dramatikeres Forbund • Norske Kunsthåndverkere • Ny Musikk's Komponistgruppe

Kopinor er medlem av:

International Federation of Reproduction Rights Organisations (IFRRO)

betales for det. Eksemplifiseringen i merknaden til § 3.3. kunne således med hell gjøres mer teknologinøytral.

Vederlag for opphavsrettslig beskyttet materiale er for øvrig et innarbeidet prinsipp ved institusjonene gjennom 20 år, slik at setningen "*Eventuelt vederlag for vernet materiale etter opphavsrettslovgivningen kan inngå i betalingsgrunnlaget.*" bør lyde: "*Vederlag for vernet materiale etter opphavsrettslovgivningen skal normalt inngå i betalingsgrunnlaget.*"

Vederlag for kopiering bygger på statistiske utvalgsundersøkelser av forbruket av kopier og utskrifter ved lærestedene. Disse undersøkelsene, som gjennomføres på oppdrag av Kopinor og UHR i fellesskap, er meget grundige, men som alltid vil tallene bare være gyldige på et visst generaliseringsnivå. Strengt tatt gis det reliable tall for forbruket av kopier og utskrifter bare for universitetsstudenter og for høskolestudenter. Vi er derfor tilfreds med at forskriften gir hjemmel for å fastsette betaling for *grupper av studenter*, forutsatt at en gruppe kan omfatte et betydelig antall studenter.

Med vennlig hilsen

KOPINOR

Hans-Petter Englerud
avdelingsdirektør - lisensiering